

En PDF-artikel fra www.salmedatabasen.dk af organist og jazzpianist Mads Granum

Klassisk og rytmisk

forenes i moderne kirkemusik

Publiceret januar 2019

Klassisk og rytmisk forenes i moderne kirkemusik

Organist og jazzpianist Mads Granum er vokset op med både klassisk og rytmisk musik. Han forener de to genrer i rytmiske orgelpræludier og jazzinspirerede melodier til nye salmer. Det giver kirkemusikken et moderne tonesprog

”Min force er bredden,” siger organist, jazzpianist og komponist Mads Granum, der er vokset op med klassisk musik i det ene øre og rytmisk i det andet. Hans far var organist, og moderen var lærer, og i barndomshjemmet i Odder blev der spillet både Bach og Beatles.

Tidligt besluttede Mads sig for IKKE at gå i samme spor som forældrene - for så som 19-årig at være både organist og højskolelærer.

Hvordan endte du der?

”Da var jeg 16-17 år, begyndte jeg at vikariere for min far. Han var organist i Sankt Marie Kirke i Sønderborg på Als, og en søndag om måneden blev gudstjenesten holdt i Menighedshuset, fordi der var tysk gudstjeneste i kirken. På et tidspunkt, hvor jeg gik i 9. klasse, spurgte min far, om jeg var parat til at spille ved gudstjenesten i Menighedshuset. Jeg tænkte, at det kunne være meget skægt, så kunne jeg også tjene lidt lommepenge. Det var mit første møde med orglet, men jeg havde ingen planer om at gå den vej. Det var den rytmiske ild, der brændte i mig.”

Hvordan blev den tændt?

”Min storebror, Martin Granum, spiller guitar, og hans interesse for jazz smittede af på mig. Jeg begyndte at spille klaver, da jeg var omkring otte-ni år, og der gik ikke ret lang tid, før jeg spillede med i et band. Vi havde de første spillejobs, da vi gik i tredje klasse. Vi spillede til indvielsen af en burgerbar, til skolefester og den slags. Så jeg var ikke i tvivl om, at det var den rytmiske musik, jeg ville dyrke.”

Højskolelærer og organist

Den rytmiske musik førte til, at Mads Granum fulgte i moderens fodspor som lærer. Mens han gik i gymnasiet, havde han sammen med gymnasiekammerater og nogle lærere to somre arbejdet på nogle lejre i Polen. Han havde blandt andet øvet Queens ”Bohemian

Rhapsody” med et rytmisk kor. Det havde en lærer på Danebod Højskole på Als fået nys om, og da hun skulle på barsel, fik Mads et vikariat som høj- skolelærer – og siden en fast stilling på højskolen. I 1997 tog han en uddannelse på Berklee College of Music i USA, og tilbage i Danmark flyttede han til København. Her spillede han i et rock- band, og med få dages varsel blev han i 2002 hyret som keyboard-spiller til opførelsen af ”Jesus Christ Superstar” på Østre Gasværk.

”Dermed var den rytmiske karriere kommet godt i gang, og det var det spor, jeg ville køre ud ad,” siger Mads Granum uden dengang at ane, at han snart skulle krydse spor. Kapelmesteren på forestillingen var organist i Frederikssund Kirke, og han spurgte en dag, om Mads havde lyst til at vikariere to uger. Det sagde han ja til – og bagefter besluttede Mads at søge ind på Sjællands Kirkemusikskole.

”Til den afsluttende eksamen havde jeg øvet som en sindssyg på Bachs berømte ”Toccatà” og ”Fuga i Dmol”, som var langt over mit niveau, og der begyndte passionen for orgelspillet at vokse frem.”

De to spor smelter sammen

Uddannelses- og karrieremæssigt har Mads Granum således fulgt to spor – og i de senere år er de gået op i en højere enhed gennem arbejdet som organist i Lindevang Kirke, og når han komponerer rytmiske kirkepræludier og musik til moderne salmer.

Hvordan påvirker de to genrer dit arbejde?

”Man bruger den samme musikalitet, og det at spille klassisk på en rytmisk måde, og rytmisk med en klassisk klangforståelse, kan have en god af- smittende effekt. Min force er bredden, og så forsøger jeg at stikke dybt nogle steder. Og lige nu er der efterspørgsel efter nogen, der kan begge dele.”

Kan man høre på en højmesse i Lindevang Kirke, at du har jazzsiden med?

”Man kan godt høre, at jeg spiller med en rytmisk tilgang. Men de rytmiske forspil og de rytmiske præludeer laver jeg ikke ved alle højmesser – for ikke at slide menigheden op. Men hvis det bliver rigtigt doseret, er folk glade for det, og jeg har faktisk kun fået positive tilbagemeldinger.”

Lindevang er liturgisk forsøgssogn, og der bliver arbejdet med de forskellige led i højmassen. Blandt andet har kirkens førsteorganist, Lars Nielsen Sardemann, komponeret nye melodier til korsvarene.

”Alle tre præster og vi to organister arbejder med fornyelse af musik og tekster til svarene til sakramenter og bønner. Det er et dynamisk sted, som er superfedt at være en del af.”

Præstens dåbssalme

Samarbejdet har også smittet af på den cd, ”Mads Granum Kvintet” udgav i november 2017 med 10 nye salmer, som Mads Granum har skrevet melodi til. To af salmerne er skrevet af Christiane Gammeltoft-Hansen, der er sogneprest i Lindevang Kirke. Den ene er ”Med favnen fuld af kærlighed”, som også er titlen på cd’en. Det er en dåbssalme.

”Lige efter at vores første barn, Alberte, blev født, spurgte Christiane om jeg ville sætte melodi til en dåbssalme, hun havde skrevet. Jeg tænkte, ja, hvorfor ikke?”

”Med favnen fuld af kærlighed” blev så godt modtaget, at Mads fik forespørgsler fra både redaktionen bag ”100 salmer” og redaktionen bag ”Kirkesangbogen”. Her blev fire-fem komponister spurgt, om de havde lyst til at byde ind med en melodi til den samme tekst.

”I få tilfælde blev min melodi valgt, men i langt de fleste tilfælde blev de ikke valgt, så lige pludselig stod jeg med en række salmer, som var lidt hjemløse. Jeg har aldrig rigtig opfattet mig selv som komponist. Men salmerne her ramte noget, som jeg i hvert fald selv godt kunne lide, og det er jo det første kriterium, kan man sige.”

Mads Granum kontaktede flere salmedigtere, og cd’en indeholder tekster af Christiane Gammeltoft-Hansen, Hans Anker Jørgensen, Holger Lissner, Iben Krogsdal, Johannes Johansen, Johannes Jørgensen, Johannes Møllehave, Lisbeth Smedegaard Andersen og Simon Grotrian.

Efteråret 2017 bød på også på udgivelsen af et nodehæfte med Mads Granums otte rytmiske orgelpæludeer samt med korsatser af John Høybye til fire af salmerne. Desuden blev salmerne lanceret med videoer hver søndag på Facebook og YouTube.

Orgelpæludeer opført i flere lande

Nu glæder Mads Granum sig til at komme ud og vise, hvad de nye salmer kan med deres moderne tone- og billedsprog. Han er også spændt på brugen af korsatserne, som er skrevet til blandt andet kirkelige ungdomskor, da der mangler gode satser til den målgruppe.

”Vi havde et fællessangsarrangement med de frie efterskoler, hvor folk skulle synge salmerne, og det fungerede sindssygt godt,” siger Mads Granum.

De nye orgelpæludeer, der er ny-skabende i forhold til, hvad der findes af orgelværker, og hvor orglet bruges som et rytmisk instrument, er allerede købt og opført af organister i USA, New Zealand, Australien, Schweiz, England, Norge og Danmark.